

Název: ÚVOD DO STUDIA KINEMATOGRAFIÍ AFRIKY

Forma: jednosemestrální přednáška

Vyučující: David Čeněk

Časový rozsah: 4 hodiny týdně

Charakteristika obsahu:

Předmětem zájmu budou země nearabské části Afriky, kde se národní produkce rozvíjela postupně až od poloviny 50. let 20. století se získáním nezávislosti jednotlivých zemí. Kurz bude zaměřen nejen na historický přehled nejvýznamnějších produkcí, ale bude se také věnovat estetickým aspektům, tématům a žánrům. Cílem bude představit zvláštnosti v naraci, vnímání skutečnosti a pohledu na svět, což jsou nejčastější odlišnosti, kterých si neafriický divák všimne. Budeme se zabývat hranými filmy i dokumenty a okrajově i animovanou produkcí.

DŮLEŽITOU SOUČÁSTÍ PŘEDNÁŠKY BUDOU PROJEKCE V ARCHIVNÍM KINĚ NFA PONREPO A V KINOSÁLE FRANCOUZSKÉHO INSTITUTU (s indexem bude vstup do Fr. institutu pro studenty FF UK zdarma), KDE BUDE MOŽNOST VIDĚT ŘADU VZÁCNÝCH FILMŮ S ČESKÝM PŘEKLADEM.

PROSÍM, PEČLIVĚ ZVAŽTE, ZDA JE VE VAŠICH MOŽNOSTECH SE PROJEKCI ZŮČASTNIT NEBO SI FILMY ZÍSKAT JINÝM ZPŮSOBEM !!!

PROGRAM BUDE ZVEŘEJNĚN NEDJŘÍVE ZAČÁTKEM SEMESTRU. PROJEKCE BUDOU PRAVDĚPODOBŇĚ PROBÍHAT PŘEDEVŠÍM V PRŮBĚHU MĚSÍCŮ BŘEZNA, DUBNA A KVĚTNA !!!

Forma atestace: zkouška

Požadavky k atestaci:

- analýza vybraného filmu a jeho zařazení do dobového kontextu
- rozhovor se studentem na jedno z následujících témat, které si vylosuje:

1) Počátky národních kinematografií v Africe (50.-70.léta). Periodizace. Hlavní myšlenkové a tematické směry.

2) Průkopníci afrického filmu: Paulin Vieyra, SembeneOusmane, Med Hondo, SulejmanCissé.

3) Hnutí négritude. Hlavní filmové instituce. Převažující náměty – postavení africké ženy, otázka národní identity, afrikanizace.

4) Estetika afrických filmů. Vliv mytologie a magie na kinematografii. Protiklady afrického filmu (od třetího filmu k Deleuzovi).

5) Kinematografie Burkina Faso: rurální proud 80.let. IdrissaOuedraogo, Gaston Kaboré, PierreYaméogo. Přehled dějin filmu na Madagaskaru (Raymond Rajaonarivelo).

6) Kinematografie jižní Afriky: JAR, Angola (ZézéGamboa), Zimbabwe.

7) Struktura filmů – vliv didaktismu na dramaturgii, role akce v naraci, použití zvuku a hudby, úloha hrdiny. Specifika vyjadřování afrických tvůrců.

8) **Analýza díla 2 výrazných tvůrců**: AbderrahmaneSissako, DžibrilDiop-Mambéty, Samba FélixN'Diaye, SulejmanCissé, DésitéÉcaré... (student má možnost vybrat si jakéhokoliv tvůrce z probíraných oblastí)

9) Střední a východní Afrika: Kamerun. Etiopie (HaileGerima). Tanzanie. Kongo. Čad (Saleh-Haroun).

10) Západoafrické země (mezi symbolismem a realismem): dějiny filmu v Mali, Mauretánii, Senegal a na Pobřeží slonoviny.

POVINNÉ FILMY (Seznam bude upřesněn na konci semestru. Zde je uveden výběr základních děl pro celou oblast.) :

ANGOLA:

Hrdina, r. ZézéGamboa, Angola, 2004 (FI)

BOTSWANA:

Bohové musí být šílení, r. James Uys, 1980, Botswana (NFA)

BURKINA FASO:

Yaaba, r. IdrissaOuedraogo, Burkina Faso, 1989 (DM1)

Buud Yam, r. Gaston Kaboré, Burkina Faso, 1997 (DM2)

Delwende, r. PierreYaméogo, Burkina Faso, 2005 (DM3)

ČAD:

Darrat, r. Mahamat Saleh Haroun, 2007, Čad (DM4)

ETIOPIE:

Harvest: 3000 Years, r. HaileGerima, Etiopie, 1976 (DM5)

Teza, r. HaileGerima, Etiopie, 2008 (FI)

GUINEA:

Zlatý míč, r. CheikhDoukouré, 1994, Guinea (DM6)

JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA:

Drum, r. ZolaMasseko, 2005, JAR (DM7)
Tsotsi, r. r. Gavin Hood, 2005, JAR (DM8)

KAMERUN:

Bouboucravate, r. Daniel Kamwa, 1972, Kamerun (FI)
Vacances au pays, r. Jean-Marie Teno, 2000, Kamerun (DM9)
Les Saignantes, r. Jean-PierreBekolo, 2007, Kamerun (FI)

KONGO:

Sambizanga, r. Sarah Maldoror, 1972, Kongo (NFA)

MADAGASKAR:

Tabataba, r. Raymond Rajaonarivelo, 1988, Madagaskar (DM10)

MALI:

Vítr, r. SulejmanCissé, Mali, 1982 (DM11)
Nyamanton, r. OumarSissokoCheikh, 1986, Mali (DM12)
Světlo, r. SulejmanCissé, Mali, 1987 (NFA)
Geneze, r. OumarSissokoCheikh, 1999, Mali (FI)

MAURETÁNIE:

Sarraounia, r. Med Hondo, Mauretánie, 1986 (DM13)
Jeu (Le), r. AbderrahmanSissako, 1988, Mauretánie (FI)
Černé světlo, r. Med Hondo, Mauretánie, 1995 (DM14)
Herramakono, r. AbderrahmanSissako, 2002, Mauretánie (FI)

NIGER:

Aouré, r. MustaphaAlassane, 1962, Niger (FI)
Retourd'unaventurier, r. MustaphaAlassane, 1966, Niger (FI)
WazzouPolygame, r. OumarouGanda, 1970, Niger (DM/kr)

NIGÉRIE:

Konec modloslužebníků, r. TecoBenson, 1999, Nigérie (DM- ukázka)

POBŘEŽÍ SLONOVINY:

Concerto za vyhnanství, r. DésiréÉcaré, 1968, Pobřeží slonoviny (FI)
Ženské tváře, r. DésiréÉcaré, Pobřeží slonoviny, 1985 (DM15)
Djeli, r. FadikoKramo-Lanciné, 1987, Pobřeží slonoviny (DM16)
Bal poussière, r. HenriDuparc, 1988, Pobřeží slonoviny (DM17)

Au nomdu Christ, r. M'Bala Roger Gnoan, 1993, Pobřeží slonoviny (DM18)

SENEGAL:

AfriquesurSeine, r. Paulin SoumanouVieyra, MamadouSarr, Senegal, 1955 (FI)

BoromSarret, r. SembeneOusmane, ThiernoSow, Senegal, 1963 (DM19-kr)

Et la neigen'était plus, r. Ababacar Samb Makharam, 1965, Senegal (FI)

Černoška z..., r. SembeneOusmane, Senegal, 1966 (NFA)

Poštovní poukázka, r. SembeneOusmane, Senegal, 1968 (NFA)

ToukiBouki, r. DžibrilDiop-Mambety, 1973, Senegal (DM20)

Lettrepaysanne, r. SafiFaye, Senegal, 1975. (FI)

Princes noirs de Saint-Germain de Prés, r. Ben Diogaye Bene, 1975, Senegal (FI)

Fad, Jal, r. SafiFaye, 1975, Senegal (FI)

Ceddo, r. SembeneOusmane, Senegal, 1976 (DM21)

Camp de Thiaroye, r. SembeneOusmane, Senegal, 1988 (DM22)

Diplomate à la tomate, r. Samba FélixN'Diaye, 1989, Senegal (FI)

Hyeny, r. DžibrilDiop-Mambety, Senegal, 1992. (DM23)

Mossane, r. SafiFaye, Senegal, 1996 (DM24)

STŘEDOAFRICKÁ REPUBLIKA:

Silence de la forêt, r. Ba KobhioBassek, OuenangareDidier, 2003, Středoafrická republika (FI)

TANZÁNIE:

AfricanTales, režie: různí, 2008, Tanzanie (FI)

DOPORUČENÁ LITERATURA KE STUDIU:

Focus on AfricanFilms (ed. Fr. Pfaff), Indiana University Press, 2004.

Diawara, Manthia, AfricanCinema, Politics and Culture, Indiana University Press, 1992.

Givanni, June, ed., SymbolicNarratives/AfricanCinema: Audiences, Theory and theMoving Image, London BFI, 2001.

Pfaff, Françoise, TheCinemaofOusmaneSembene, A Pioneer ofAfrican Film, Westport, Conn.:Greenwood, 1984.

Pfaff, Françoise, Twent-five Black African Filmmakers. Westport, Conn.: Greenwood, 1998.

Bachy, Victor, Pour unehistoireducinémaafricain, Brussels, OCIC 1987.

FEPACI: Africa and the Centenary of Cinema. Paris, Présence Africaine 1995.

Russell, Sharon A.: Guide to African Cinema. Westport, Greenwood 1998.

Schmidt, Nancy J.: Sub-Saharan African Films and Filmmakers. Bloomington Indiana University African Studies Program 1986.

Ukadike, Nwachukwu Frank: Black African Cinema. Berkeley, University of California Press 1994.

Boughedir, Férid: African cinema from A to Z. Trans. Dalice A. WOODOFRD. Brussels: OCIC. 1992.

Signaté, Ibrahima. Med Hondo uncinéasterebelle. Paris: Présence Africaine, 1994.

Through African Eyes: Dialogues with the Directors. New York: African Film Festival, 2003.

zvláštní čísla periodik:

Black Film Review 6.3 (1991), 7.1. (1991)

CINEMACTION 26 (1983), 34 (1985), 39 (1986), 106 (2003) – ve francouzštině

ČESKÉ ZDROJE:

Katalog 32. Letní *filmová škola* Uherské Hradiště, 2006 (cyklus AFRICKÝ FILM)

CINEPUR, roč. 14, č. 45, téma: AFRICKÝ FILM

A2 – téma: AFRICKÝ FILM přístupné online:

<http://www.advojka.cz/archiv/2006/25>